

COM DISTINGIR QUE / QUÈ / EL QUAL?

Guia ràpida per a identificar relatius, conjuncions i interrogatius

1. TÉ ANTECEDENT?

SÍ

ÉS UN RELATIU

- 1 que
- 2 el qual / la qual / els quals / les quals
- 3 preposició + què
- 4 preposició + el qual

★ 'el qual' sol aparèixer sobretot en registres més formals i sovint entre comes.

EXEMPLES

- ✓ El llibre **que** llegisc
- ✓ La directora, **la qual** arribarà demà, ...
- ✓ La taula **en què** treballe
- ✓ L'assumpte **sobre el qual** parlem

És persona o cosa?

• Si hi ha preposició i es refereix a una **cosa** → preposició + **què** / preposició + **el qual**

• Si hi ha preposició i es refereix a una **persona** → preposició + **qui** / preposició + **el qual**

NO

NO ÉS RELATIU:
mira què passa

A

QUE = CONJUNCIÓ

Uneix oracions. No substitueix cap nom anterior. Normalment va entre verbs.

⚠ Compte amb la caiguda de la preposició!

EXEMPLES

- Crec **que** vindrà.
- Estic segura **que** vindrà. ('de' cau davant de 'que')

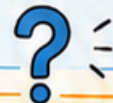
B

QUÈ = INTERROGATIU

Equival a 'quina cosa?' o 'quin motiu?'

EXEMPLES

- **Què** vols?
- No sé **què** vols.
- No entenc per **què** plores.

C

PREPOSICIÓ + ARTICLE + QUE

No hi ha antecedent exprés. Pot equivaldre a 'allò que', però també pot substituir un nom el·lí·ptic.

💡 Ex.: 'de les **que**' = 'd'aquelles **que**'

EXEMPLES

- Comprem més coses **de les que** gastem.
- El moment posterior al **que** hem viscut...

TRUC RÀPID

1

Si hi ha antecedent → normalment és **relatiu**.

2

Si pots preguntar 'quina cosa?' → o 'quin motiu?', pot ser **interrogatiu**.

3

Si uneix oracions i no recupera cap nom anterior → sol ser **conjunció**.

COM EXPRESSAR LA PROBABILITAT?

Perífrasis, adverbis i el truc per a no confondre indicatiu i subjuntiu

1. COM EXPRESSES LA PROBABILITAT?

A) PERÍFRASIS DE PROBABILITAT

deure + infinitiu →
expressa suposició
o probabilitat.

EXEMPLES

- **Deu** estar a casa.
- **Deuen** ser les huit.

No és obligació ací:
indica una deducció.

No vol dir 'ha de...'
sinó 'probablement...'

També pot aparéixer
en altres temps:
Devia ploure.

B) ADVERBIS DE PROBABILITAT

Estos mots solen acompanyar
el verb en INDICATIU.

potser, tal volta, tal vegada,
probablement, segurament,
possiblement... + **INDICATIU**

EXEMPLES

- **Potser** vindrà demà.
- **Tal volta** anirem al cine.
- **Tal vegada** té raó.
- **Probablement** plourà.
- **Segurament** té son.
- **Possiblement** han arribat ja.

TRUC: si és un adverbí,
normalment va amb
INDICATIU.

C) EXPRESSIONS FIXES + SUBJUNTIU

Estos tres tipus d'expressions
requereixen **SUBJUNTIU**.

- pot ser que
- és probable que
- és possible que

EXEMPLES

- Pot ser que **vinga** demà.
- És probable que **tinga** son.
- És possible que **hagen** arribat ja.

NO:

pot ser que
vindrà'

SÍ:

pot ser que
vinga'

En estos casos, el verb
ha d'anar sempre en
SUBJUNTIU.

2. COM DIFERENCIAR INDICATIU I SUBJUNTIU?

INDICATIU

És la forma amb què solem
enunciar el verb.
Quan penses a conjugar un verb,
normalment et ve primer l'indicatiu.

EXEMPLES:

- jo vaig
- vindrà
- té

SUBJUNTIU

Sovint el podem pensar amb un
'que' davant.
Moltes vegades el subjuntiu sona bé
si hi poses 'que'.

EXEMPLE DE CONTRAST:

- jo vaig → **que jo vaja**
- Sol expressar possibilitat, dubte
o alguna cosa no confirmada.

PRONOMS EN LES PROVES: HI o EN

TRUC CLAU: busca el verb o l'expressió i intenta continuar la frase.

1. BUSCA EL VERB

o l'expressió

És el verb més pròxim al buit del pronom.

2. INTENTA CONTINUAR

després del verb

NO → No va pronom o va reflexiu (es, se...)

Ex.: Separar → Separar l'equip va ser fàcil.
(No puc dir *a / de / en... separar)

SÍ → Va pronom

- Si puc continuar amb DE → **EN**
Ex.: Es va adonar ____ del problema.
→ Solució: **se'n** va adonar.
- Si puc continuar amb una altra preposició (a, amb, per, per a, sobre...) → **HI**
Ex.: Va pensar ____ en els seus amics.
→ Solució: **hi** va pensar.

EXPRESSIONS AMB PREPOSICIÓ (molt freqüents)

→ **EN** (sempre amb DE)

- ser conscient de
- adonar-se de
- penedir-se de
- queixar-se de
- parlar de
- informar de
- dubtar de
- enamorar-se de
- fer una lectura de
- fer-se càrrec de
- tenir por de

Ex.: Ser conscient del problema.
→ **EN**

→ **HI** (amb altres preposicions)

- prendre partit per
- estar d'acord amb
- interessar-se per
- comptar amb
- confiar en
- anar amb compte amb
- tindre dret a
- pensar en
- contribuir a...

Ex.: Estar d'acord amb la decisió.
→ **HI**

RECORD A TINDRE EN COMPTE

- ✓ Si hi ha quantificadors sense element (res, gens, molt, poc, prou, massa...) és probable que siga **EN**.
Ex.: No **en** queda gens.
- ✓ La combinació **N'HI** no apareix si no és amb el verb **Haver-HI**.
Ex.: No **n'hi** havia prou.

VERB HAVER-HI O HAVER?

1. HAVER-HI = EXISTIR, TROBAR-SE

Funciona com a verb principal i sempre porta **HI**.

Ex.: **Hi** havia molta gent al concert.

2. HAVER COM A AUXILIAR

(temps compostos)

No porta pronom.

Ex.: Han arribat tard.

3. HAVER EN PERÍFRASIS

(hauré de, he de...)

No porta pronom.

Ex.: Hauré d'estudiar més.

ORDRE DELS PRONOMS FEBLES (recorda l'ordre!)

REFLEXIU
es / se

+

CI

em, -me / et, -te
es, -se / ens, -nos
us, vos, -us, -vos
li, -li / els, -los, 'ls

+

CD

el, la, els, les
l', ho, -ho

+

ADVERBIALS

hi / en

APÓSTROF: es posa tan a la dreta com siga possible sense modificar la forma dels pronoms.

Ex.: n'hi, s'ho, d'això
n'hi, se'n, l'hi, li'l...

Exemples:

- Li'l porta. (li + el)
- Se'ls ha donat. (se + els)
- Ens ho van explicar. (ens + ho)

EXEMPLE PRÀCTIC

Molts veïns van considerar que aquella mesura era injusta i immediatament ____ van negar.

1. Verb més pròxim al buit: negar-se.
2. Puc continuar? negar-se a alguna cosa.

Resposta correcta: **s'hi**

RESUM RÀPID

- Busca el verb o l'expressió
- Intenta continuar amb una preposició
- DE → **EN**
- Altres preposicions → **HI**
- Recorda les expressions → **EN** o **HI**
- I l'ordre dels pronoms en combinar-los!

DOBLETS PRINCIPALS AMB CONJUNCIONS

Guia visual per a diferenciar formes que es confonen

1. PER QUÈ / PER A QUÈ / PERQUÈ

A) PER QUÈ interrogatiu

- Pregunta pel motiu o la causa.
- Equival a: "per quin motiu?"
- Pot ser pregunta directa o indirecta.

EXEMPLES:

- Per què arribes tard?
- No sé per què ha faltat.

També pot ser relatiu en alguns casos (= "pel qual").
Ex.: La raó per què ha faltat encara hò la sabem.

B) PER A QUÈ interrogatiu

- Pregunta per la finalitat o la utilitat.
- Equival a: "amb quina finalitat?" / "per a quina cosa?"

EXEMPLES:

- Per a què serveix això?
- No sé per a què ho vol.

ATENCIÓ:
"PER A QUE", sense accent, **MAI**.

C) PERQUÈ conjunció

- Pot introduir la causa o l'explicació.
- També pot expressar finalitat.

EXEMPLES:

- He arribat tard perquè hi havia trànsit.
- He comprat aquests llibres perquè estudies.

TRUC: "per què" = pregunta / "perquè" = resposta o finalitat.

2. MENTRE / MENTRE QUE / MENTRESTANT

A) MENTRE

- Indica simultaneïtat en el temps.
- Dues accions passen al mateix temps.

EXEMPLES:

- Mentre estudie, escolte música.
- Mentre tu cuines, jo pare taula.

B) MENTRE QUE

- Expressa contrast o comparació.
- Sovint equival a "en canvi".

EXEMPLES:

- Jo preferisc llegir, mentre que ella preferix sèries.
- Ella és molt puntual, mentre que son germà arriba tard.

C) MENTRESTANT adverbi

- Vol dir "durant aquell temps" o "al mateix temps".
- Sovint va entre comes.

EXEMPLES:

- Jo acabaré els exercicis; mentrestant, tu pots repassar.
- Ell preparava el sopar i, mentrestant, nosaltres paràvem taula.

TRUC: "mentrestant" funciona tot sol; "mentre que" uneix dues idees.

3. SINÓ / SI NO

A) SINÓ

- Afirma el que abans he negat.
- Indica oposició o rectificació després d'una negació.
- Equival a: "més bé" / "al contrari".

EXEMPLES:

- No vull te, **sinó** café.
- No ha vingut ell, **sinó** ella.

B) SI NO

- És la suma de "si" + "no".
- Expressa una condició negativa.
- Si eliminem la negació, el "si" condicional continua tenint sentit.

EXEMPLES:

- Si **no** estudies, suspendràs.
- Avisa'm si **no** pots vindre.

TRUC: "sinó" = corregeix / "si no" = condició.